

"Kane is een tafeltennistafel met zeven man eromheen"

Groots en meeslepend, dat is het nieuwe album van Kane. Samen met zanger Dinand Woesthoff bepaalt gitarist Dennis van Leeuwen het gezicht en het geluid van Kane. Michiel Roelse sprak met hem.

ZELDEN ZAL ER ZO MET SPANNING op het tweede album van een Nederlandse groep gewacht zijn als met 'So Glad You Made It' van Kane het geval was. In de weken voor het verschijnen van het album leek er bij tijd en wijle wel sprake van een heuse hype rond de groep. Inmiddels is de single *So Glad You Made It* een dikke hit, verkoopt het album als een speer en nam Kane (voor de tweede maal) de prestigieuze MTV Europe Music Award voor Best Dutch Act in ontvangst. We kunnen dus rustig stellen dat Kane de hooggespannen verwachtingen ruimschoots heeft waargemaakt. Inmiddels is de groep begonnen aan een groots opgezette tour langs de dertien mooiste zalen van ons land en houdt men stiekem al rekening met belangstelling uit het buitenland. Kortom, Kane heeft het gemaakt! Hoewel de meeste aandacht van pers en publiek uitgaat naar zanger/componist/tekstschrijver en idool Dinand Woesthoff, is het gitaarwerk van Dennis van Leeuwen de drijvende kracht achter de band. Waar 'spelen voor het liedje' bij minder getalenteerde gitaristen steevast uitdraait op het afvuren van bloedeloze clichés en platte gemeenplaatsen, heeft Dennis het ondersteunen van een compositie tot een ware kunst verheven. Luister bijvoorbeeld naar *So Glad You Made It* en het sublieme, mede door Dennis geschreven *Hold On To The World* en je hoort Neerlands toonaangevende gitarist van dit moment. Ideeën, een perfect geluid, timing en passie, Dennis heeft het allemaal in overvloed.

GITARIST treft Dennis van Leeuwen op het moment dat zijn band aan het begin staat van een tour.

Wat was het idee achter het nieuwe album 'So Glad You Made It'?

"We hebben het vorige album 'As Long As You Want This' opgenomen met de kennis en de ervaring die we op dat moment hadden. Voor het nieuwe album hebben we veel bewustere keuzes gemaakt. Bijvoorbeeld om te werken met co-producer Michel Schoots, bekend van Urban Dance Squad en een heel ervaren man; samen met hem hebben we vier maanden lang aan preproductie gedaan in de oefenruimte, ideeën uitwisselen, geluiden zoeken, dat soort dingen. We hebben gekozen om te werken met Reyn Ouwehand, een bijzonder muzikaal programmeur, en Erwin Autrique, de technicus. Ook wilden we weer op analoge tape opnemen.

Wij wilden de warmte van Amerikaanse producties en dat is gelukt. Steeds als ik de plaat beluister, hoor ik hoe we alles wat in onze macht lag hebben gedaan om hem zo te laten klinken."

Julie bezetting is ingrijpend veranderd; zo zijn er een gitarist en een toetsenist bijgekomen, en heb je een nieuwe drummer.

"Toetsenist Ronald Kool is bij ons sinds de Flashback U2-tour en drummer Martijn Bosman kende ik van Gotcha! en Dyzack. Met hem is de band veel meer gaan grooven. Paul Jan (Bakker) is er een week of vier voor we de studio ingingen bijgekomen. Toen we hem benaderden om mee te doen, was het voor

Foto: Karen Rosetzky

Kane-gitaarsessie. V.l.n.r.: Tony Cornelissen, Dennis van Leeuwen en Paul Jan Bakker

Foto: Karen Rosetzsky

"Ja, als een soort mollen hebben we ondergedoken gezeten. De voorbereidingen zijn gedaan in Delft en daar hebben we intensief gewerkt aan de invulling van de instrumenten en dergelijke. Het grote verschil met de vorige plaat was dat we toen met een studiodrummer werkten. Nu hadden we al intensief met elkaar samengespeeld voor we aan de opnames begonnen en bleek hoe goed we op elkaar waren ingespeeld. In de studio hebben we dezelfde opstelling gebruikt als bij de preproductie en zo hebben we opgenomen.

De ICP Studio in Brussel is trouwens een verhaal apart; het is een studio die door een muzikant is ingericht, waarbij gedacht is aan alles wat voor een muzikant belangrijk is. Bijvoorbeeld de beste apparatuur, zoals de beste analoge mengtafels, een complete gitaar-, effecten- en versterkerverzameling, inclusief alle klassiekers. Wil je een Les Paul Goldtop met een oude Vox versterker? Geen probleem! Ik heb daar rondgelopen als een kind in een snoepwinkel. Datzelfde hebben ze op het gebied van toetsen en drums. We hebben daar een hele goede tijd gehad en een hele speciale tijd, want we wisten dat er iets bijzonders aan het broeien was. We wisten dat wat we in Delft hadden voorbereid voldoende was voor een goede plaat. Maar toen we begonnen met opnemen bleek al direct dat we onszelf zouden gaan overtreffen."

Jullie hebben voor het eerst gewerkt met iemand op computer.

"We waren al van het traditionele idee van een rockband afgestapt omdat we met toetsen gingen werken. Dat was op het eerste album nog ondenkbaar geweest. Bij deze plaat hebben we de oogkleppen afgelegd en gezegd: alles is mogelijk. Ego uit, talent aan. Een computer is op zich niets, tenzij je er iemand achter zet die creatief is. Reyn Ouwehand speelt computer alsof het een instrument is. In de oefenruimte

"We hadden in de **studio** een muur aan versterkers staan – ik heb alle combinaties en **instellingen** op video gezet"

hem best lastig om in te stappen. Des te knapper vind ik het dat hij toch heel creatief het gitaarwerk heeft ingevuld. Je merkt gewoon dat wij heel erg bij elkaar passen. Zonder erover te praten was bij elk nummer steeds duidelijk wie wat ging doen. Onze stijlen vullen elkaar goed aan."

Ondanks het feit dat Kane nu drie, en als Dinand meespeelt zelfs vier gitaristen heeft, is het geen typische gitaarplaat geworden.

"Tony (Cornelissen, gitaar, achtergrondzang) heeft niet meegespeeld op de plaat, maar heeft in de preproductiefase wel zijn gitaarideeën aangedragen. Dan houd je er drie over en Dinand heeft alleen partijen ingespeeld die typisch zijn voor zijn manier van spelen. Ik kan dat wel proberen na te doen, maar dat schiet niet op. We wisten tijdens de preproductieperiode al dat de akoestische gitaar een belangrijke rol zou gaan spelen op het album. Dinand wilde live geen gitaar spelen om zich te kunnen concentreren op de zang. Dat betekende dat we live iemand moesten hebben om die taak op zich te nemen. Tijdens de tour speelt Tony nu voornamelijk akoestisch en doen Paul Jan en ik het elektrische werk.

Om dit album te maken hebben jullie zo'n beetje in de ICP Studio in Brussel gewoond.

Paul Jan Bakker, de nieuwe gitarist van Kane

Je bent halverwege de repetities voor het nieuwe album gevraagd om bij Kane te komen. Hoe was dat?

"Dat was eigenlijk niet moeilijk. Ik kende Kane natuurlijk uit de tijd dat ik bij Anouk speelde en ik had altijd het gevoel dat het tussen Dennis en mij wel zou klikken. Dat klopte ook. We werken erg goed samen. Ik ben een kleine maand voor we de studio ingingen mee gaan doen. Veel van het repertoire was toen al geschreven, maar er was nog een zee van ruimte om de gitaren in te vullen. Juist omdat we snel de studio in zouden gaan moesten we creatief op onze tenen lopen, maar dat ligt me wel."

De tijd in de studio moet ook voor jou erg intens geweest zijn.

"We zijn veertig dagen intensief bezig geweest en op een gegeven moment loop je dan wel rond als een stel autistische zombies. Maar de faciliteiten waren geweldig. Dennis en ik konden voor elk nummer, en voor elke partij zelfs, putten uit een warenhuis vol geweldige apparatuur en gitaren. En zelf had ik ook nog een stuk of twintig gitaren meegenomen. Ik heb voor ambientgeluiden mijn twee Koch versterkers gebruikt, maar voor de andere partijen kwam ik toch vaak uit bij de klassiekers, zoals de Vox AC30."

Jij stond bij Anouk al bekend als iemand die goed met effecten om kan gaan...

"Maar Dennis ook, hoor! Wat dat betreft zijn we echt twee space-konijnen. The sky is the limit als het om effecten gaat. Alles kan, maar het hoeft niet altijd opvallend te zijn. Veel geluiden waarvan je denkt dat ze op toetsen gemaakt zijn, zijn in werkelijkheid gitaren met effecten. Bijvoorbeeld het ambient-geluid op *What If* is een gitaarloop die ik heb ingespeeld."

Hoe is live de rolverdeling tussen Tony, Dennis en jij?

"Tony speelt live vooral akoestisch en Dennis en ik elektrisch. Voor de nieuwe nummers zijn Dennis en ik steeds uit geweest op een integrerende gitaarpartij die als het ware één geheel wordt. Er is geen vaste rolverdeling en bij de oude liedjes moeten we onze weg zoeken."

Wat is ten slotte het verschil tussen Anouk en Kane?

"Beide bands zijn wel te vergelijken. Alleen werkt Anouk in de studio veel sneller, in die zin dat we 's ochtends het liedje te horen kregen met alleen zang en akoestisch gitaar en daar dan direct mee aan de slag gingen. Bij Kane is er eerst de visie hoe het gaat worden en hebben we meer tijd om een stuk te ontwikkelen."

namen we steeds alles op met een achtsponrecorder en Protools, waarbij Reyn steeds met *loops* en geluiden kwam. Reyn heeft in elk stadium meegedaan en de wisselwerking tussen hem en de band was erg inspirerend. Ik zie het ontstaan van de plaat als een tafeltennistafel met zeven man eromheen die allemaal het balletje in beweging houden."

Die moderne benadering is het best hoorbaar in de single *So Glad You Made It*.

"Klopt, maar in elk nummer zit wel iets, al zijn het maar sfeervolle geluiden. Ook niet te traceren geluiden, soms. Af en toe kwam hij met iets dat best een gitaar geweest kan zijn, maar ook een trein."

Hoewel je weer een duidelijk stempel op het album drukt met je spel, heb je maar aan één stuk 'officieel' meegeschreven.

"Ik voel mezelf geen componist, zoals Dinand. Ik ben meer iemand die ideeën aan draagt. Ik heb de helft van de muziek van *Hold On To The World* geschreven en Reyn Ouwehand heeft een deel van de muziek van *Alone* gedaan. De versie van *Alone* zoals die op het album staat, is trouwens wat mijn gitaar betreft een opname uit de repetitieruimte. Het was de eerste keer dat we dat stuk speelden en ik was nog aan het zoeken. Op een bepaald moment pakte ik de E-Bow en Reyn bleek dat te hebben opgenomen. Als je heel goed luistert, hoor je, denk ik, nog allerlei geouwehoer en ruis op de achtergrond."

Iemand van de platenmaatschappij zei te hopen dat het deels jonge publiek dat jullie hebben dit album ook zal weten te waarderen omdat het afwijkt van jullie vorige werk. Ik vind dat eerlijk gezegd wel meevalen; jullie zijn ouder en rijper geworden, maar van een andere koers is geen sprake.

"Dat ben ik met je eens. Ik denk dat we tijdens de opnames van het eerste album al een eigen identiteit hadden, maar toch waren we zoekende naar 'ons' ding. Bewust of onbewust lieten we ons beïnvloeden door andere bands. Pas door veel live te spelen hebben we onze koers gevonden. Live bleken sommige nummers ook steeds te evolueren en ons uit te dagen, terwijl andere twee jaar lang hetzelfde zijn gebleven. Die laatste spelen we dan ook niet meer tijdens de nieuwe tour, de nummers die met ons mee zijn veranderd wel."

Hoe heeft die ontwikkeling jouw spel veranderd?

"Er is veel meer nagedacht door mij en het team over wat precies de essentie van het liedje is. Waar raak je nu de kern en waar ben je iets aan het doen wat er in principe niet toe doet? Door alle nieuwe elementen die we aan de band hebben toegevoegd was er ook minder ruimte voor gitaar. Om een liedje in balans te krijgen, kun je er dan niet te veel gitaar in hebben. Maar ik denk dat de partijen die op het album staan, wel heel erg raak zijn."

Ik neem aan dat je een ontzettende hoeveelheid apparatuur hebt gebruikt?

"We hadden voor de gitaren echt een belachelijke muur aan versterkers staan. Van links

Foto: Kees Tabak

“Tony speelt nu voornamelijk akoestisch, Paul Jan en ik doen het elektrische werk”

naar rechts was het, geloof ik, een Marshall JCM2000 met Marshall luidsprekerkast, mijn Dual Rectifier met Mesa/Boogie kast, mijn Mesa Triple met een oude Marshall kast met zilveren voorkant, dan Paul Jans Koch versterkers, dan een Tone King – zo'n ouderwetse sherrykast met een supergeluid -, een Fender Band Master en een Vibrolux, een Vox AC30, een Matchless, nog een Tone King en een prototypo van een Orange... Die hebben we met elkaar gecombineerd en ik heb alle combinaties en instelling op video gezet om ze later weer makkelijk terug te kunnen vinden.

De eerste vier dagen hebben we alleen maar soundchecks gedaan en dat was geweldig. Uiteindelijk heb ik het grootste deel van het album ingespeeld met een Mesa/Boogie over een Marshall kast, de Vibrolux, de Band Master en de Vox AC30. Die laatste heeft eigenlijk de hele opnametijd aangestaan. Effecten waren er te

veel om op te noemen: een Line6 Delay Modeller voor de single *So Glad You Made It*, een Echo Plex voor de andere delays, een Fuzz Face, een DigiTech Whammy, mijn TC Electronic G-Force natuurlijk en ga zo maar door."

En wat betreft de gitaren?

"Ik heb veel gespeeld op een Gibson Les Paul Deluxe Goldtop uit 1971. De meeste Gibsons nemen met hun geluid te veel ruimte in beslag maar die Goldtop heeft mini-humbuckers die overal doorheen prikken. Ze klinken heavy, maar niet te dik. Luister maar naar *Free* en *Rain Down On Me*. Verder heb ik veel op een Gibson ES-175 gespeeld, bijvoorbeeld het intro van *Rain On Me* en *Mother*. Zo'n ES-175 is totaal geen gitaar voor mij, maar hij klonk te goed om hem te laten staan. Voor *Let It Be* heb ik een oude Jazzmaster gebruikt die je ook in de clip van *So Glad You Made It* ziet. Die is van een man uit Den Haag die Joop wordt genoemd. Joop heeft drie gitaren die ik heb gebruikt, een oude Strat, een Gretsch 6120 en de Jazzmaster. Natuurlijk heb ik mijn eigen Gibson Jimmy Page gebruikt, mijn Telecaster. We hebben, na lang overleg, voor bijna elk nummer een andere gitaar gebruikt. De sound van elk nummer was zo belangrijk dat we heel precies gitaren, versterkers en effecten hebben gecombineerd. Tegelijkertijd konden we niet te veel afwijken van het basisgeluid om de eenheid van de plaat niet in gevaar te brengen."

Was je niet zenuwachtig vanwege de hooggespannen verwachtingen rond jullie tweede album?

"Nee, die hype is juist goed geweest. Vanaf dat we onze eerste single uitbrachten, en eigenlijk al daarvoor, hebben we onder enorme druk gestaan. Ook al voelden we dat misschien niet zo.

We hadden een deal om twee singles uit te brengen en daarna zouden we verder praten. Het succes van die eerste singles is dus enorm belangrijk voor ons geweest. Dat het eerste album op 3 zou binnenkomen had niemand verwacht, wij zelf trouwens ook niet. We dachten dat we er hooguit 20.000 zouden verkopen en dat zijn er nu acht keer zo veel geworden. Dat is heftig. Toen kwam Pinkpop, de TMF Awards, MTV, het hele circus. Die anderhalf jaar zijn heel hectisch geweest. We hebben continu onder druk gestaan. Toch hebben we daar niet onder geleden. We dachten: wat moeten we doen om dit vast te houden? We hebben gewoon onze muziek gemaakt zoals die 'uit het moment' kwam. Er is door iedereen keihard gewerkt en beter dan dit konden we niet."

Kane op DVD

Kane is ook in bewegende beelden te bewonderen. Een 90 minuten durende registratie van een concert in het Rotterdamse Plan C is onlangs door RCA op DVD uitgebracht.